

Ref. nr.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
1	Programma van Eisen - eis 1.6	Meerwerk (Eis 1.6 Programma van Eisen) Er kunnen gevallen zijn waar wij op grond van wet- of regelgeving gehouden zijn om meerwerk te verrichten. Kunt u om die reden in aanvulling op artikel 3.2 Overeenkomst de volgende bepaling opnemen: "Indien door aanvullende wensen of gewijzigde inzichten van Opdrachtgever, of door wijziging van wet- en regelgeving opdrachtnemer gehouden is om meerwerk te verrichten, komt dat meerwerk voor vergoeding in aanmerking. Indien een partij meent dat sprake is van meerwerk, zal zij daarvan zo spoedig mogelijk schriftelijk mededeling doen aan de andere partij." Kunt u hiermee instemmen?	We gaan hiermee niet akkoord.
2	ARVODI-2018 - ontbrekende bepalingen	Termijn melden datalek (eis 57 Programma van Eisen) Een termijn van 24 uur is mede gelet op de rol van Opdrachtnemer in deze overeenkomst onredelijk kort. Opdrachtnemer verzoekt om de termijn te wijzigen naar 48 uur, bent u daartoe bereid?	We hebben geen eis 57 in het programma van eisen. Echter de accountant is hier zelfstandig verwerkingsverantwoordelijke en is vanuit die hoedanigheid verantwoordelijk om eventuele datalekken te melden bij de Autoriteit Persoonsgegevens. Uiteraard wil NHL Stenden bij een datalek wel geïnformeerd worden. Een termijn van 48 uur is daarvoor akkoord.
3	ARVODI-2018 - ontbrekende bepalingen	Verwerking persoonsgegevens buiten EER (eis. 55 Programma van Eisen) Opdrachtnemer werkt regelmatig met applicaties/inzet van firma's, die deel uitmaken van ons internationale netwerk van accountantsorganisaties, buiten de EER waardoor sprake is van doorgifte. Derhalve is het voor Opdrachtnemer bezwaarlijk om telkens hiervoor uitdrukkelijk schriftelijke toestemming te verkrijgen van Opdrachtgever. Opdrachtnemer handelt in het kader van deze overeenkomst als verwerkingsverantwoordelijke en heeft daarmee een zelfstandige plicht om te voldoen aan de AVG. Als verwerkingsverantwoordelijk draagt Opdrachtnemer er dan ook zorg voor dat zij – voor wat betreft verwerking van persoonsgegevens buiten de EER - de juiste doorgiftewaARBorgen toepast. Gelet op het bovenstaande verzoekt Opdrachtnemer om eis 55 van de Programma van Eisen buiten toepassing te verklaren. Bent u daartoe bereid?	Eis 55 is ons niet bekend.
4	ARVODI-2018 - ontbrekende bepalingen	Aanvaarding opdracht Op grond van artikel 15a van de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA) dienen wij voorafgaande aan de aanvaarding van de opdracht collegiaal overleg te voeren met de voorgaande accountant. Kunt u aangeven of er vanuit de voorgaande accountant omstandigheden zijn gebleken in de afgelopen 24 maanden die relevant zijn om te vermelden voor het aanvaarden van de opdracht?	In de stukken die bij het inzagemoment aanwezig waren is de huidige situatie van NHL Stenden beschreven. Op donderdag 26 september van 10:00 -11:00 uur is er een tweede inzagemoment op Rengerslaan 8. Hierin wordt de Management Letter 2023 en het accountantsverslag 2023 aangeboden. Bij interesse, graag aanmelden voor 25 september 12:00 uur via de berichtenmodule op TenderNed. Over deze documenten kunnen vervolgens geen vragen meer gesteld worden. De inschrijvingen dienen op 7 oktober 2024 binnen te zijn.
5	ARVODI-2018 - Ontbrekende bepalingen	Ontbreken non-sollicitatie clause Op grond van de onafhankelijkheidswetgeving dient er een non-sollicitatie tussen Opdrachtgever en Opdrachtnemer overeen te worden gekomen. Opdrachtnemer wenst graag daartoe de volgende bepaling in de Overeenkomst op te nemen: "Partijen zullen tijdens de uitvoering van de werkzaamheden en binnen een (1) jaar na beëindiging van de Overeenkomst geen bij de werkzaamheden betrokken personen van de wederpartij in dienst nemen of anderszins werkzaamheden laten verrichten dan wel daarover met deze personen onderhandelen, behoudens voorafgaande uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van de wederpartij, welke toestemming niet op onredelijke grond zal worden onthouden."	Niet akkoord.
6	ARVODI-2018 - art. 26.2	Verzekering (art. 26.2 ARVODI-2018) In artikel 26.2 ARVODI-2018 worden eisen gesteld ten aanzien van de verzekering. Echter, het is ons op grond van voor accountantsorganisaties gebruikelijke contractuele afspraken met de verzekeraar, verboden derden (waaronder cliënten) inzage te geven in de verzekeringspolis of individuele polisvoorwaarden. Wel kunnen wij als alternatief een bewijs van verzekering overleggen, zijnde een verklaring van de verzekeraar waarin staat dat wij afdoende verzekerd zijn en dat wij onze premie hebben betaald. Bent u bereid artikel 26.2 ARVODI buiten toepassing te verklaren en in de Raamovereenkomst en de Raamovereenkomst op te nemen dat kan worden volstaan met het overleggen van een bewijs van verzekering	Het is akkoord dat er een bewijsmiddel wordt afgegeven waarin duidelijk is dat er een juiste verzekering is. Wij verklaren niet artikel 26.2 buiten toepassing.

		Intellectuele eigendomsrechten (art. 24.1 t/m 24.6 ARVODI-2018) Het is, op basis van de op accountants van toepassing zijnde beroepsregelgeving, niet toegestaan om de intellectuele eigendomsrechten en persoonlijkheidsrechten op (accountants)verklaringen over te dragen. Dit zou immers met zich meebrengen dat een opdrachtgever gerechtigd zou zijn deze verklaring aan te passen. Wij dragen vanuit onze discipline de vaktechnische verantwoordelijkheid voor onze verklaringen en overige rapportages. Wij kunnen deze verantwoordelijkheid uiteraard niet dragen als wij de rechten op onze verklaringen overdragen. De overdracht van intellectuele eigendomsrechten en persoonlijkheidsrechten zou voorts tot gevolg hebben dat een opdrachtgever alle stukken openbaar zou kunnen maken of wijzigen. Dat is ongewenst en onder omstandigheden zelfs in strijd met de voor accountants geldende beroepsregels. Bij accountantswerkzaamheden is het zeer gebruikelijk dat de verspreiding van werkproducten wordt beperkt of aan bepaalde voorwaarden wordt gebonden. Accountants moeten de controle kunnen behouden over de inhoud en de verspreiding van hun werkproducten. Wij stellen op grond van het voorgaande dan ook voor om art. 24.1 t/m 24.6 ARVODI-2018 buiten toepassing te verklaren en in de Raamovereenkomst de volgende bepaling op te nemen: Tekstvoorstel “Opdrachtnemer behoudt alle intellectuele eigendomsrechten. Alle intellectuele eigendomsrechten die Opdrachtnemer gebruikt of heeft gebruikt dan wel ontwikkelt of heeft ontwikkeld tijdens de uitvoering van de Opdracht voor Opdrachtgever of hieruit voortvloeiend, behoren toe aan Opdrachtnemer. Het is Opdrachtgever uitdrukkelijk verboden, behoudens een wettelijke verplichting, om producten waarin intellectuele eigendomsrechten van Opdrachtnemer zijn vervat, dan wel producten waarop intellectuele eigendomsrechten rusten waarvoor Opdrachtnemer gebruiksrechten heeft verworven, waaronder mede begrepen computerprogramma's, systeemontwerpen, werkwijzen, adviezen, (model)contracten en andere geestesproducten van Opdrachtnemer, een en ander in de ruimste zin des woords, te verveelvoudigen, bekend te maken of te exploiteren. Opdrachtgever krijgt wel een uitgebreid gebruiksrecht over de geleverde producten”	
7	ARVODI-2018 - art. 24.1 t/m 24.6		Akkoord.
8	ARVODI - art. 22.4	Artikel 22.4 De redenen voor ontbinding als opgenomen in dit artikel gelden evengoed voor opdrachtnemer. Bent u bereid dit artikel wederkerig te maken?	Akkoord.
9	ARVODI-2018 - art. 22.3	Artikel 22.3 In dit artikel is opgenomen dat 'tekortschieten' van een leverancier niet kan worden aangemerkt als overmacht. Bent u bereid dit aan te passen naar 'toerekenbaar tekortschieten'?	Niet akkoord. Dit gaat om tekortschieten van toeleveranciers die door Inschrijver ingeschakeld worden, het risico voor dat tekortschieten ligt derhalve binnen de risicosfeer van Inschrijver.
10	ARVODI-2018 - art. 22	Tussentijdse opzegmogelijkheid (art. 22 ARVODI-2018) Een accountant dient altijd een tussentijdse opzegmogelijkheid overeen te komen. Dit onder meer in verband met mogelijke onafhankelijkheidsissues. Bent u bereid dit artikel te aan te vullen met het volgende tekstvoorstel? 'De Overeenkomst kan door Opdrachtnemer schriftelijk worden opgezegd met inachtneming van een redelijke opzeggingstermijn van 30 dagen indien en voor zover de wet of een gedrag- en/of beroepsregel daartoe noopt.'	De gestelde opzeggingstermijn is voor de opdrachtgever niet redelijk in verband met het opnieuw aangaan van een aanbestedingstraject. We kunnen akkoord gaan met een opzegtermijn van 9 maanden.
11	ARVODI-2018 - art. 21.4 en 21.5	Aansprakelijkheid en vrijwaring zaakschade (artt. 21.4 en 21.5 ARVODI-2018) De artt. 21.4 en 21.5 ARVODI-2018 betreffen een aansprakelijkheid en vrijwaring ten nadele van Opdrachtnemer voor zaakschade. Dit acht Opdrachtnemer, gezien de aard van de uit te voeren werkzaamheden, niet redelijk. Derhalve verzoekt Opdrachtnemer Opdrachtgever om de artt. 21.4 en 21.5 ARVODI-2018 niet van toepassing te verklaren. Bent u hiertoe bereid?	Akkoord.

12	ARVODI-2018 - art. 21.3	Aansprakelijkheid (art. 21.3 ARVODI-2018) Het is in onze branche zeer gebruikelijk dat partijen een marktconforme beperking van aansprakelijkheid overeenkomen. Normaal gesproken wordt in onze branche de aansprakelijkheid voor directe schade veroorzaakt door een beroepsfout, beperkt tot driemaal de door de Opdrachtgever voor de diensten verschuldigde en betaalde vergoedingen behoudens opzet of bewuste roekeloosheid van de adviseur. Aansprakelijkheid voor indirecte schade pleegt geheel te worden uitgesloten, tenzij deze is veroorzaakt door de opzet of bewuste roekeloosheid van de adviseur. In art. 21.3 ARVODI-2018 is een staffel voor de aansprakelijkheid opgenomen die kan leiden tot een beperking van onze aansprakelijkheid die vele malen hoger is dan de binnen de branche gebruikelijke en voor ons acceptabele aansprakelijkheidsbeperking. Ook is er geen absoluut maximum opgenomen, aangezien sprake is van aansprakelijkheid "per gebeurtenis". Opdrachtnemer stelt voor dat in afwijking van art. 21.3 ARVODI-2018 in de Raamovereenkomst een aansprakelijkheidsbeperking wordt opgenomen waarbij de maximum aansprakelijkheid in redelijke verhouding staat tot het met de opdracht gemoeide honorarium. Graag verneemt Opdrachtnemer of Opdrachtgever akkoord gaat met het opnemen van de volgende bepaling in de Raamovereenkomst: Tekstvoorstel "Aansprakelijkheid van Opdrachtnemer voor indirecte schade (waaronder, maar niet beperkt tot gederfde winst, gemiste besparingen, schade door bedrijfsstagnatie) is uitgesloten, behoudens opzet dan wel bewuste roekeloosheid aan de zijde van leidinggevend personeel van Opdrachtnemer. Opdrachtnemer is jegens Opdrachtgever uitsluitend aansprakelijk voor directe schade die het rechtstreekse gevolg is van een (samenhangende serie van) toerekenbare tekortkoming(en) in de uitvoering van de opdracht. Deze aansprakelijkheid is: a. bij controleopdrachten beperkt tot maximaal driemaal (3x) het honorarium over de - tot het moment van de toerekenbare tekortkoming(en) - verrichte werkzaamheden in het kader van de desbetreffende controle opdracht. Indien de uitvoering van de controle opdracht een periode bestrijkt die langer is dan 12 maanden, dan wordt het hiervoor bedoelde bedrag gesteld op drie maal het honorarium over de in het kader van de desbetreffende opdracht in de laatste 12 maanden verrichte werkzaamheden; b. bij alle overige opdrachten beperkt tot maximaal eenmaal (1x) het honorarium over de - tot het moment van de toerekenbare tekortkoming(en) - verrichte werkzaamheden in het kader van de desbetreffende overige opdracht. Indien uitvoering van de overige opdracht een periode bestrijkt die langer is dan zes maanden dan wordt het hiervoor bedoelde bedrag gesteld op één maal het honorarium over de in het kader van de overige opdracht in de laatste zes maanden verrichte werkzaamheden." Bent u hiertoe bereid?	Akkoord.
13	ARVODI-2018 - art. 15.2 en 15.3	VOG en veiligheidsonderzoek (artt. 15.2 en 15.3 ARVODI-2018) Op grond van art. 15.2 ARVODI-2018 dient Opdrachtnemer een verklaring omtrent het gedrag van het Personeel te overleggen. Voorts kan Opdrachtgever op grond van art. 15.3 ARVODI-2018 Personeel van Opdrachtnemer onderwerpen aan een veiligheidsonderzoek. Dit acht Opdrachtnemer niet redelijk, aangezien Personeel van Opdrachtnemer reeds bij aanvang van de dienstbetrekking een pre-employment screening (PES) moeten doorlopen waarbij tevens een VOG moet worden overlegd. Derhalve verzoekt Opdrachtnemer Opdrachtgever om artt. 15.2 en 15.3 ARVODI-2018 niet van toepassing te verklaren op de Raamovereenkomst. Bent u hiertoe bereid?	Akkoord
14	ARVODI-2018 - art. 13	Geheimhouding (art. 13 ARVODI-2018) Op grond van de voor ons geldende wet- en regelgeving dienen wij vertrouwelijke informatie aangaande Opdrachtgever in bepaalde omstandigheden aan derden te verstrekken. Derhalve wenst Opdrachtnemer daartoe de volgende bepaling in de Raamovereenkomst op te nemen: Tekstvoorstel "Opdrachtnemer gerechtigd is tot bekendmaking van vertrouwelijke informatie aangaande Opdrachtgever in geval hiertoe: i) een verplichting is uit hoofde van enig voorschrift van een orgaan aan het toezicht waaraan Opdrachtnemer is onderworpen; ii) een op Opdrachtnemer en/of personen werkzaam bij/voor of verbonden aan Opdrachtnemer rustende beroepsplicht bestaat; iii) een bindende uitspraak van de rechter of een overheidsorgaan bestaat; of, iv) openbaring noodzakelijk is voor Opdrachtnemer of de medewerkers uit het opdrachtteam voor de verdediging van hun eigen belangen in of buiten rechte; of vi) voor het verkrijgen van advies van externe, professionele adviseurs, waarbij soortgelijke geheimhoudingsverplichtingen gelden als voor Opdrachtnemer." Voorts is het in onze branche gebruikelijk om de geheimhoudingsverplichting wederkerig te formuleren en tevens in duur te beperken. Kunt u instemmen met een geheimhoudingsduur voor een periode van twee jaar na beëindiging van de toepasselijke Overeenkomst. Daarnaast zouden wij graag de geheimhoudingsbepaling wederkerig maken. Bent u hiertoe bereid?	Akkoord.

15	ARVODI-2018 - art. 8.1	Onderaanneming (art. 8.1 ARVODI-2018) Aangezien Opdrachtnemer lid is van een internationale netwerk van firma's, die ieder voor zich op zichzelf staande juridische entiteiten zijn, wenst en dient Opdrachtnemer in het kader van de Opdracht samen te kunnen werken met en/of gedeelten van de opdracht uit te besteden aan Opdrachtnemer gelieerde ondernemingen dan wel andere dienstverleners die de organisatie van Opdrachtnemer ondersteunen in te schakelen bij uitvoering van de Opdracht. Dit laat overigens onverlet dat Opdrachtnemer als opdrachtnemer verantwoordelijk is voor de uitvoering van de Opdracht. Voorts acht Opdrachtnemer het onwenselijk en ongebruikelijk om de contractuele verplichtingen die gelden tussen Opdrachtnemer en Opdrachtgever onverkort aan alle partijen die hij inschakelt door te zetten. Kunt u gezien het voorgaande instemmen met het opnemen van de volgende bepaling: Tekstvoorstel “Het is Opdrachtnemer toegestaan om samen te werken met en/of gedeelten van de Opdracht uit te besteden aan andere leden van het internationale netwerk van Opdrachtnemer, alsmede aan andere dienstverleners, die eventueel direct contact met Opdrachtgever kunnen hebben. Alleen Opdrachtnemer zal jegens Opdrachtgever verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van de Opdracht. Derhalve is Opdrachtnemer niet verplicht om de verplichtingen die uit de Overeenkomst voortvloeien onverkort aan de partijen, die zij inschakelt bij de ondersteuning en uitvoering van de Opdracht, op te leggen.”	Het is aan de Opdrachtnemer toegestaan om samen te werken met andere aan de Opdrachtnemer gelieerde ondernemingen. Opdrachtnemer zal jegens Opdrachtgever verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van de Opdracht en is hierbij de contactpersoon. Na gunning dient besproken te worden welke componenten internationaal uitbesteed worden.
16	ARVODI2-2018 - art. 6.2	Vervanging personeel (art. 6.2 ARVODI-2018) Gezien de aard van de accountancydienstverlening, die onafhankelijk dient te zijn, is het niet acceptabel indien Opdrachtgever kan beslissen dat de accountant vervangen moet worden of niet. Dit is in strijd met voor accountants geldende gedrags- en beroepsregels. Bepalingen in de contractvoorwaarden die Opdrachtgever het recht geven om te beslissen dat de accountant vervangen moet worden of niet zouden dan ook vervangen moeten worden door een bepaling waarin is geregeld dat Opdrachtgever met Opdrachtnemer in overleg treedt over een eventuele vervanging, indien Opdrachtnemer van oordeel is dat een of meer medewerkers van Opdrachtnemer niet blijken te voldoen aan het profiel of de verwachting van Opdrachtgever. Vanwege bovenstaande redenen verzoeken wij u in afwijking van art. 6.2 ARVODI-2018 volgende bepaling in de Raamovereenkomst op te nemen: Tekstvoorstel “Indien Opdrachtgever vervanging verlangt van de personen die zijn belast met de uitvoering van de Diensten omdat sprake is van onvoldoende gekwalificeerde medewerkers aan de zijde aan Opdrachtnemer, dan zullen partijen in overleg treden over een eventuele vervanging van de betreffende medewerker”	Akkoord
17	ARVODI-2018 - art. 5	Artikel 5 Plaats en tijden werkzaamheden Kunt u bevestigen dat overeengekomen termijnen zijn aan te merken als indicatieve termijnen en dat indien Opdrachtnemer een overeengekomen termijn niet haalt (voor zover aan haar toe te rekenen), zij altijd eerst een redelijke termijn krijgt om alsnog na te komen?	De Opdrachtnemer levert de accountantsproducten aan conform de vastgestelde deadlines, dit is een fatale termijn. Deze afspraken worden in onderling overleg tussen Opdrachtgever en Opdrachtnemer tijdig ingepland, passend binnen de geplande vergaderingen van de Auditcommissie en Raad van Toezicht.
18	ARVODI - 2018 - art. 4	Goedkeuring/Acceptatie Diensten (art. 4 ARVODI-2018) De in artikel 4 ARVODI-2018 opgenomen (af)keuringsprocedure/acceptatieprocedure heeft tot gevolg dat de opdrachtgever invloed kan uitoefenen op de diensten van opdrachtnemer en daarmee ook op de inhoud van de door opdrachtnemer af te geven accountantsrapporten en verklaringen. Dit dient gelet op de aard van de opdracht (onafhankelijke Audit) voorkomen te worden. Uiteraard is er ruimte voor bespreking van en overleg over concept rapportages, maar onze beroepsregels eisen een objectieve en onafhankelijke functievervulling door de accountant en verhinderen een formele invloed van de opdrachtgever. Kunt u akkoord gaan met het in de overeenkomst buiten toepassing verklaren van artikel 4 ARVODI-2018?	Akkoord

		Rangordebepaling (art. 2.3 Opdracht) In art. 2.3 Overeenkomst wordt bepaald dat de Overeenkomst prevaleert ten opzichte van de Nota van Inlichtingen. Dit acht Opdrachtnemer niet redelijk, aangezien mogelijke afwijkingen van de Overeenkomst o.g.v. van de Nota van Inlichtingen hierdoor niet prevaleren ten opzichte van de Overeenkomst, terwijl dit wel de bedoeling is. Derhalve verzoekt Opdrachtnemer Opdrachtgever om de volgende rangordebepaling overeen te komen: 1.de Nota van Inlichtingen 2.de Overeenkomst; 3.de offerteaanvraag; 4.de ARVODI-2018; 5.de door Opdrachtnemer aan Opdrachtgever uitgebrachte offerte van xx, met kenmerk xxx Bent u hiertoe bereid? Indien u niet bereid bent om de bovenstaande rangordebepaling op te nemen in de Raamovereenkomst, kunt dan garanderen dat de aanpassingen o.g.v. van de Nota van Inlichtingen worden opgenomen in de Raamovereenkomst?	
19	Conceptovereenkomst - art. 2.3		Akkoord met de voorgestelde rangordebepaling.
20	Programma van Wensen - CSRD	Kunt u aangeven waar u in het proces van CSRD staat en wat het ambitieniveau is?	In het jaarverslag 2023 (pagina 50) is de stand van zaken van CSRD beschreven. Het doel is om CSRD verantwoording tijdig gereed te hebben in lijn met de wet- en regelgeving.
21	Beschrijvend document - 5. Beoordelingsprocedure	Kunt u aangeven wat de samenstelling is van de beoordelingscommissie?	De beoordelingscommissie bestaat uit medewerkers vanuit de Raad van Toezicht en de afdeling Finance, Control en Procurement. Naar verwachting zijn dit 5 medewerkers.
22	Beschrijvend document - 1.4.3 Controle bekostigingsg	Kunt u aangeven of sprake is van 1 of meerdere brinnummers ten behoeve van het bekostigingsonderzoek?	Er is sprake van 1 brinnummer voor NHL Stenden.
23	Programma van Wensen - voorblad en aanbiedingsbrie	Wij gaan er vanuit dat het gestelde maximaal aantal pagina's voor de beantwoording van de gunningscriteria exclusief een voorblad en eventuele andere bij onze vormgeving behorende pagina's is (zoals een aanbiedingsbrief). Mogen wij deze toevoegen aan onze Inschrijving?	Er wordt in de inschrijving geen voorblad of aanbiedingsbrief verwacht.
24	Beschrijvend document - 1.4 Inhoud en omvang opdra	Kunt u aangeven in hoeverre reeds gebruik wordt gemaakt van data-analyse bij de jaarrekeningcontrole en het onderzoek naar de bekostigingsgegevens, dan wel door NHL Stenden zelf?	In het komende inzagemoment wordt de Management Letter 2023 en het accountantsverslag 2023 aangeboden. Zie antwoord vraag 4.
25	Beschrijvend document - 1.4 Inhoud en omvang opdra	In hoeverre steunt uw huidige accountant op interne beheersmaatregelen in de processen?	In het komende inzagemoment wordt de Management Letter 2023 en het accountantsverslag 2023 aangeboden. Zie antwoord vraag 4.
26	Beschrijvend document - 1.4 Inhoud en omvang opdra	In hoeverre steunen u en de huidige accountant op de geautomatiseerde controles in de processen?	In het komende inzagemoment wordt de Management Letter 2023 en het accountantsverslag 2023 aangeboden. Zie antwoord vraag 4.
27	Beschrijvend document - 1.4 Inhoud en omvang opdra	Om onze offerte zo goed mogelijk te laten aansluiten bij de werkelijke situatie, ontvangen wij graag inzicht in de laatste uitgebrachte managementletter (2023) en het accountantsverslag 2023 van NHL Stenden.	Zie antwoord vraag 4.
28	Programma van Eisen - 9.1	In het programma van eisen staat opgenomen dat jaarlijks het honorarium geïndexeerd kan worden op basis van de CPI index van alle bestedingen. Aangezien het hier gaat om accountantsdiensten, stellen wij voor om het indexcijfer te hanteren behorend bij de index 6920A1 Financiële audits door accountants. Kunt u hiermee instemmen?	Akkoord.
29	Bijlage 1 concept overeenkomst accountantsdiensten	In artikel 6 wordt gesproken over bijlage 5 contactpersonen. In artikel 13 is dit bijlage 6. Kunt u de overeenkomst aanpassen zodat artikel 13 en de andere artikelen in de overeenkomst overeenkomstig zijn ten aanzien van de nummering van de bijlagen?	Akkoord.
30	Beschrijvend document, GU3 Prijsstelling	Aan de inschrijving met de laagste totaalprijs wordt de maximumscore toegekend. Is de totaalprijs gelijk aan de inchrifprijs zoals opgenomen op formulier D prijsstelling? Klopt het dat de ingevulde uurtarieven niet meetellen voor de totaalprijs/ inschrijfprijs?	Dit is correct, de ingevulde uurtarieven moeten marktconform en redelijk zijn.
31	Bijlage 1 concept overeenkomst accountantsdiensten	Kunnen wij de bijlagen 5 en 6 nog ontvangen?	Bijlage 5 factuurvereisten zijn meegestuurd met de aanbesteding. Bijlage 6 contactpersonen wordt ingevuld na gunning met de betrokken contactpersonen van zowel Opdrachtgever als Opdrachtnemer.
32	Beschrijvend document, Artikel 5.4 - Mededeling van o	Aan de inschrijving met de laagste totaalprijs wordt de maximumscore toegekend. Is de totaalprijs gelijk aan de inchrifprijs zoals opgenomen op formulier D prijsstelling? Klopt het dat de ingevulde uurtarieven niet meetellen voor de totaalprijs/ inschrijfprijs?	Zie antwoord vraag 30.
33	Programma van Wensen, Wens 5	U vraagt naar de veranderingen in het accountantsprotocol 2024 ten opzichte van 2023 en het prijseffect van de wijzigingen in het protocol. Inschrijver is van mening dat u hiermee ook een prijsvraag stelt in een kwaliteitsvraag. Immers, a. op welke manier bent u van plan te beoordelen of het antwoord op deze vraag onderscheidend is danwel meerwaarde bevat? en b. Waarom vraagt u de prijs in het prijsformulier niet uit op basis van het (concept) accountantsprotocol 2024, waarbij we de wijzigingen daarin als stelpost opnemen. Deze stelpost is dan in lijn met de tarieven geen onderdeel van de totaalprijs.	We willen met deze vraag inzicht krijgen in hoeverre de inschrijver inzicht heeft in de accountantsprotocollen. De hierin afgegeven prijseffecten heeft geen effect op de inschrijfprijs.

34	Beschrijvend document	Welke functies maken deel uit van de beoordelingscommissie?	Zie antwoord vraag 21.
35	Beschrijvend document, Artikel 3.2.2- ISO	"U heeft als eis om het ISO-9001:2015certificaat te overleggen. Wij zijn niet in het bezit van dit certificaat maar beschikken wel over een kwaliteitssysteem dat gelijkwaardig is aan de ISO-9001:2015. Om die reden willen wij een beschrijving van dit systeem aanleveren. Kunt u er mee akkoord gaan dit als gelijkwaardig wordt beschouwd?"	Akkoord, mits de gelijkwaardigheid wordt aangetoond.
36	Beschrijvend document, Artikel 2.4.1- referentie	Bent u bereid om als referent op te treden?	Akkoord.
37	Beschrijvend document, Artikel 3.2.2. - Verzekering	"Op grond van afspraken met onze verzekeraar is het ons niet toegestaan derden (waaronder cliënten) inzage te geven in de verzekeringspolis of afzonderlijke polisvoorwaarden. Wel kunnen wij als alternatief een bewijs van verzekering overleggen, zijnde een verklaring van de verzekeraar waarin staat dat wij afdoende verzekerd zijn. Kunnen wij volstaan met het overleggen van deze verklaring?"	Zie antwoord vraag 6.
38	Bijlage 2 Arvodi, Aanvullende bepaling	"In de ARVODI 2018 ontbreekt een bepaling die voor ons van belang is. Deze ziet op de beroeps- en gedragsregels. Wij voeren de opdracht uit in overeenstemming met de toepasselijke (beroeps)regelgeving en hetgeen krachtens de wet van ons wordt geëist. Opdrachtgever zal de daaruit voor ons voortvloeiende verplichtingen dienen te respecteren. Hiertoe stellen wij voor om de volgende bepaling op te nemen: 'Opdrachtnemer voert de opdracht uit in overeenstemming met de toepasselijke (beroeps)regelgeving en hetgeen bij of krachtens de wet van hem wordt geëist. Opdrachtgever zal de daaruit voor Opdrachtnemer voortvloeiende verplichtingen steeds volledig respecteren'. Kunt u hiermee akkoord gaan?"	Akkoord.
39	Bijlage 2 Arvodi, Artikel 27, lid 3, 4 en 5, Arbeidsvoorwaarde	"Uiteraard leven wij geldende wet- en regelgeving op het gebied van arbeidsvoorwaarden en eventuele van toepassing zijnde cao's na. Wij kunnen echter niet op voorhand instemmen met uw verzoek om inzicht te geven in (individuele) arbeidsvoorwaardelijke afspraken gelet op het vertrouwelijk karakter hiervan. Uiteraard zijn wij bereid om met u in overleg te treden indien u aanleiding ziet om meer informatie van ons te ontvangen ten aanzien van arbeidsvoorwaarden. Eventuele verschaffing van aanvullende informatie zal geschieden voor zover het ons is toegestaan op grond van geldende wet- en regelgeving. We verzoeken u dan ook om de tekst van Artikel 27 lid 3, 4 en 5 in zijn geheel te vervangen door de volgende tekst: 'Partijen treden in onderling overleg indien Opdrachtgever aanleiding ziet om meer informatie te ontvangen ten aanzien van arbeidsvoorwaardelijke afspraken, zoals benoemd in lid 1 en 2 van dit artikel. Eventuele verschaffing van informatie door Opdrachtnemer zal geschieden voor zover het Opdrachtnemer is toegestaan op grond van geldende wet- en regelgeving.'	Akkoord.
40	Bijlage 2 Arvodi, Artikel 24, Intellectueel eigendom	"Dit artikel is vanwege (indien van toepassing: de specifieke aard van de accountantscontrole en) de beroepsregelgeving voor accountants niet uitvoerbaar. Op grond van onze beroepsregels mogen wij de IE-rechten niet aan onze cliënten overdragen. Dit zou immers tot gevolg (kunnen) hebben dat onze cliënten de door ons afgegeven verklaringen en rapporten zouden mogen aanpassen. Derhalve stellen wij voor om de tekst van dit artikel te vervangen door de volgende tekst: 1. Opdrachtnemer behoudt zich alle rechten voor met betrekking tot producten van de geest welke hij gebruikt of heeft gebruikt of ontwikkelt of heeft ontwikkeld in het kader van de uitvoering van de opdracht, voor zover deze niet reeds aan derden toekomen. 2. Het is de Opdrachtgever uitdrukkelijk verboden die producten, waaronder mede begrepen adviezen, rapporten, computerprogramma's, systeemontwerpen, werkwijzen, (model)contracten en andere geestesproducten van opdrachtnemer, een en ander in de ruimste zin des woords, al dan niet met inschakeling van derden, te verveelvoudigen, te openbaren of te exploiteren. 3. Het is de Opdrachtgever niet toegestaan die producten aan derden ter hand te stellen, anders dan ter inwinning van een deskundig oordeel omtrent de werkzaamheden van opdrachtnemer. Kunt u hiermee akkoord gaan?"	Akkoord, met als toevoeging bij 3. dat indien Opdrachtgever op basis van een wettelijk voorschrift of gerechtelijke uitspraak gehouden is aan openbaring.
41	Bijlage 2 Arvodi, Artikel 21, lid 5, Aansprakelijkheid	"Daar wij het redelijk vinden dat wij enkel aansprakelijk zijn voor schade die redelijkerwijs aan ons is toe te rekenen willen wij u verzoeken om de zinsnede 'op welke wijze dan ook' te vervangen door 'welke redelijkerwijs is toe te rekenen aan Opdrachtnemer'. Kunt u hiermee akkoord gaan?"	Zie antwoord vraag 11.

42	Bijlage 2 Arvodi, Artikel 21, lid 3, Aansprakelijkheid	"Opdrachtnemer bestaat uit een netwerk van gelieerde lidfirma's die ieder op zichzelf staande juridische entiteiten zijn en tot hetzelfde mondiale netwerk behoren. Opdrachtnemer gaat zelfstandig overeenkomsten aan. Op grond van de wet is de Opdrachtnemer aansprakelijk voor de door haar ingeschakelde hulppersonen (inclusief onderaannemers). In het belang van Opdrachtnemer, maar ook in dat van de Opdrachtgever gelet op eventuele niet-ontvankelijkheid en ter bescherming van Opdrachtnemer's hulppersonen, verzoeken wij om aan artikel 21.3 het volgende toe te voegen: "Opdrachtgever zal eventuele klachten, vorderings- en verhaalsrechten uitsluitend kenbaar maken en/of uitoefenen jegens Opdrachtnemer, namelijk de contractspartij bij de Overeenkomst.""	Akkoord.
43	Bijlage 2 Arvodi, Artikel 21, lid 3, Aansprakelijkheid	"Graag verzoeken wij u onderstaande bepaling toe te voegen aan artikel 21.3. Gaat u hiermee akkoord? Opdrachtgever vrijwaart Opdrachtnemer voor vorderingen van derden wegens schade die veroorzaakt is doordat Opdrachtgever of niet door opdrachtnemer ingeschakelde derden aan opdrachtnemer onjuiste of onvolledige bescheiden of informatie heeft c.q. hebben verstrekt, tenzij Opdrachtgever kan aantonen dat de schade geen verband houdt met verwijtbaar handelen of nalaten zijnerzijds dan wel veroorzaakt is door opzet of grove schuld van Opdrachtnemer. "	Akkoord.
44	Bijlage 2 Arvodi, Artikel 21, lid 3, Aansprakelijkheid	"Wij waarderen het dat u bereid bent om de aansprakelijkheid te beperken. De gehanteerde staffel bevat een hogere aansprakelijkheid dan die wij gewend zijn overeen te komen met onze Opdrachtgevers. Gelet op voorgaande verzoeken wij u de tekst van artikel 21.3 te vervangen door onderstaand tekstvoorstel. Kunt u hiermee akkoord gaan? Indien Opdrachtgever aantoont dat hij schade heeft geleden door fouten van Opdrachtnemer die hem kunnen worden toegerekend, is elke aansprakelijkheid van Opdrachtnemer voor schade, hetzij op grond van wanprestatie dan wel onrechtmatige daad, hetzij op grond van de wet of anderszins, beperkt tot maximaal driemaal het aan Opdrachtgever gefactureerde bedrag van het honorarium voor de desbetreffende opdracht. Bij een opdracht met een doorlooptijd van meer dan twaalf maanden, is de hier bedoelde aansprakelijkheid beperkt tot maximaal driemaal het honorarium dat in het kader van de desbetreffende opdracht in de laatste twaalf maanden voorafgaande aan de schadeveroorzakende gebeurtenis aan Opdrachtgever is gefactureerd. De voorgaande beperking is niet van toepassing op schade die is veroorzaakt doordat er aan de zijde van Opdrachtnemer sprake is van opzet of grove schuld of een dergelijke beperking bij wet of regelgeving verboden is. "	Zie vraag 12.
45	Bijlage 2 Arvodi, Artikel 19, Bankgarantie	Wij geven geen bankgarantie af. Wij stellen voor deze bepaling niet van toepassing te verklaren. Kunt u hiermee akkoord gaan?	Akkoord
46	Bijlage 2 Arvodi, Artikel 14, AVG	"De onderlinge afspraken met betrekking tot het verwerken van persoonsgegevens (o.a. een eventuele verwerkersovereenkomst) wordt ingevolge artikel 14.2 bij overeenkomst nader geregeld. Als zakelijk dienstverlener zullen wij doorgaans optreden als verwerkingsverantwoordelijke vanwege onze onafhankelijke, objectieve en deskundige positie. Daarnaast is het mogelijk dat Opdrachtnemer, maar ook andere (buitenlandse) lidfirma's - die behoren tot hetzelfde mondiale netwerk als waartoe Opdrachtnemer behoort - en externe dienstverleners zoals bedoeld onder het kopje geheimhouding, in het kader van de werkzaamheden voor Opdrachtgever in aanraking kunnen komen met informatie over de Opdrachtgever, waaronder persoonsgegevens. Uiteraard vindt het delen van de betreffende informatie enkel plaats als dit noodzakelijk is voor het doel van de dienstverlening, een en ander volgens de toepasselijke wetgeving. Om deze reden stellen we voor om de volgende bepaling op te nemen als artikel 14.3: "Informatie over Opdrachtgever, waaronder persoonsgegevens, kan worden verwerkt door Opdrachtnemer, andere lidfirma's die behoren tot hetzelfde mondiale netwerk als waartoe Opdrachtnemer behoort en externe dienstverleners in de verschillende landen waarin zij actief zijn. De verwerking van informatie die Opdrachtnemer van de Opdrachtgever heeft ontvangen vindt plaats in overeenstemming met de toepasselijke wet- en beroepsregelgeving. De doorgifte van persoonsgegevens binnen het netwerk van lidfirma's waartoe Opdrachtnemer behoort, is onderworpen aan de Binding Corporate Rules-polities van Opdrachtnemer. Opdrachtgever garandeert dat die bevoegd is om in verband met de uitvoering van de diensten Persoonsgegevens aan Opdrachtnemer te verschaffen, en dat enige aan Opdrachtnemer verstrekte Persoonsgegevens in overeenstemming met de toepasselijke wetgeving zijn verwerkt.""	Na gunning kunnen afspraken worden gemaakt over deze gegevensuitwisseling.
47	Bijlage 2 Arvodi, Artikel 13, lid 1, Geheimhouding	"Opdrachtnemer bestaat uit een netwerk van gelieerde lidfirma's die ieder op zichzelf staande juridische entiteiten zijn en tot hetzelfde mondiale netwerk behoren. Gezien de wijze waarop Opdrachtnemer is georganiseerd is het voor Opdrachtnemer van belang dat Opdrachtnemer informatie met andere lidfirma's kan delen. Om deze reden stelt Opdrachtnemer voor om aan artikel 13 het volgende toe te voegen: "Het is Opdrachtnemer toegestaan vertrouwelijke informatie te delen met Opdrachtnemer's lidfirma's indien dat noodzakelijk is in het kader van het verrichten van de werkzaamheden. Opdrachtnemer staat ervoor in dat deze lidfirma's de geheimhoudingsverplichtingen na leven.""	Zie antwoord vraag 15.

48	Bijlage 2 Arvodi, Artikel 13, lid 1, Geheimhouding	"De geheimhoudingsplicht uit dit artikel sluit de mogelijkheid voor ons uit om te kunnen openbaren indien een wetsbepaling of (beroeps)regel ons dit verplicht of indien openbaarmaking noodzakelijk is voor de verdediging van onze eigen belangen. Wij stellen dan ook voor om aan artikel 13 lid 1 de volgende tekst toe te voegen: 'of indien Opdrachtnemer op grond van een wetsbepaling of (beroeps) regel dient te openbaren of openbaring noodzakelijk is voor opdrachtnemer voor de verdediging van zijn eigen belangen.' Kunt u hiermee akkoord gaan? "	Akkoord.
49	Bijlage 2 Arvodi, Artikel 8, lid 1 - Onderaanneming	In het belang van de opdrachtuitvoering kan het wenselijk zijn om aan ons gelieerde entiteiten, zowel in Nederland als in het buitenland, bij de opdracht te betrekken. Niettemin zullen wij alleen jegens u verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van de diensten en de overige verplichtingen uit de Overeenkomst. Kunt u bevestigen dat met 'derden' zoals opgenomen in artikel 8 lid 1 niet de aan ons geleerde entiteiten worden bedoeld en dat wij voor de inschakeling van gelieerde entiteiten niet uw voorafgaande toestemming behoeven? Gaat u hiermee akkoord?	Zie antwoord vraag 15.
50	Algemeen	Kunt u inzage verschaffen in de management letter en het accountantsverslag over 2023, danwel een samenvatting verstrekken van de belangrijkste bevindingen en conclusies van de huidige accountant?	In het komende inzagemoment wordt de Management Letter 2023 en het accountantsverslag 2023 aangeboden. Zie antwoord vraag 4.
51	Concept Overeenkomst, extra artikel	"Indien de rapporten met onze naam en logo daarop openbaar worden gemaakt, zouden wij daarvan graag vooraf op de hoogte zijn zodat wij voorbereid zijn bij eventuele vragen van derden. Mede gelet op de onderworpenheid van overheidsinstellingen aan de Wet open overheid, stellen wij daarom voor om het volgende op te nemen als extra artikel: "Indien Opdrachtgever de bevindingen en aanbevelingen van Opdrachtnemer wenst te delen met een derde partij, zal Opdrachtgever Opdrachtnemer hierover van te voren informeren. Indien Opdrachtgever op grond van de Wet open overheid (Woo) voornemens is uit eigen beweging de resultaten van de Diensten te openbaren en/of indien Opdrachtgever een verzoek tot publicatie van de resultaten van de Diensten ontvangt, dan zal Opdrachtgever Opdrachtnemer hierover terstond informeren, voor zover wettelijk toegestaan. Voorts zal Opdrachtgever Opdrachtnemer als belanghebbende aanmerken in het kader van de openbaarmaking en zal Opdrachtgever Opdrachtnemer in de gelegenheid stellen haar zienswijze inzake de openbaarmaking aan Opdrachtgever kenbaar te maken en Opdrachtgever zal die zienswijze bij haar besluitvorming betrekken." Kunt u hiermee instemmen? Zo nee, waarom niet?"	Akkoord.
52	ARVODI, artikel 27.3 en 27.4, pagina 12	Kunt u aangeven wat de relevantie van dit artikel in relatie tot gevraagde diensten is? Wij zien onze arbeidsvoorwaarden als een intern bedrijfsvoeringsvraagstuk waarop opdrachtgevers geen directe invloed hebben. Bovendien is het wettelijk niet toegestaan inzage te geven in individuele afspraken die zijn gemaakt met werknemers, voor zover dat al de bedoeling is. Kunt u toelichten op welke arbeidsvoorwaardelijke afspraken u doet? Is het verstrekken van een brief van de fiscus, waaruit blijkt dat wij aan onze verplichtingen voor de afdracht van sociale lasten voldoen, voldoende voor u? Of is de bepaling zo bedoeld, dat ook andere gegevens opgevraagd kunnen worden? Wet- en regelgeving zou aan een dergelijke verzoek van Opdrachtgever in de weg kunnen staan. Wij verzoeken u dan ook dit artikel niet van toepassing te verklaren. Kunt u hier mee instemmen? Zo nee, waarom niet?	Zie antwoord vraag 39.
53	ARVODI, artikel 22, extra lid, pagina 10	Wij overleggen graag een bewijs van verzekering (inclusief minimale dekking en bewijs van premiebetaling). Echter, wij kunnen geen inzage in de polis(voorwaarden) geven. Opdrachtnemer beschouwt die informatie als bedrijfsgeheim. Kunt u derhalve akkoord gaan met alleen het verstrekken van een bewijs van verzekering? Zo nee, waarom niet?	Zie antwoord vraag 6.
54	ARVODI, artikel 24.1 t/m 24.6 + 24.9, pagina 10 en 11	De op accountants van toepassing zijnde beroepsregelgeving, de aard van de te verrichten werkzaamheden en daaruit voortvloeiende werkproducten staat eraan in de weg dat alle intellectuele (eigendoms)rechten daarop aan Opdrachtgever worden overgedragen. Opdrachtnemer draagt de professionele en vaktechnische verantwoordelijkheid voor de inhoud van opgestelde rapportages, verklaringen en dergelijke. Opdrachtnemer kan, als professioneel dienstverlener, die verantwoordelijkheid niet (blijven) dragen als de rechten op de verklaringen en rapportages moeten worden overgedragen. De opgestelde rapportages en verklaringen van een accountant zijn daarmee niets waard, omdat de inhoud daarvan dan zou kunnen worden veranderd. Gezien het karakter van een rapportages en verklaringen van een accountant en het maatschappelijk belang daarvan, moeten accountants de controle kunnen behouden over de inhoud en verspreiding van hun werkproducten. Bovendien is in artikel 3.9.1.2. van de Gids Proportionaliteit januari 2020 bepaald dat men kan volstaan met een uitgebreid gebruiksrecht in plaats van de overdracht van het intellectuele eigendom. Teneinde hieraan, mede in het belang van Opdrachtgever, tegemoet te komen stellen wij een afwijkende bepaling voor de hiernaast genoemde artikelen voor die tevens strookt met paragraaf 3.9.1.2. van de Gids Proportionaliteit: "Intellectuele eigendomsrechten die reeds bestonden voor uitvoering van de werkzaamheden en voor zover ingebracht en gebruikt door Opdrachtnemer voor het uitvoeren van de Diensten en voor zover inbegrepen in de resultaten van de Diensten, evenals intellectuele eigendomsrechten op door Opdrachtnemer af te geven verklaringen en rapportages blijven eigendom van Opdrachtnemer ("Onderliggend Intellectueel Eigendom Opdrachtnemer"). Opdrachtnemer verstrekt aan Opdrachtgever een niet exclusief, onvoorwaardelijk, onherroepelijk, vrij van royalty, eeuwigdurend, wereldwijd gebruiks- en vermenigvuldigingsrecht ten aanzien van het Onderliggend Intellectueel Eigendom Opdrachtnemer voor zover verwerkt in de resultaten van de Diensten, zodat deze resultaten gebruikt kunnen worden zoals beoogd met het aangaan van de Overeenkomst. Bewerking van de resultaten van de Diensten door Opdrachtgever is slechts na verkregen schriftelijke toestemming van Opdrachtnemer toegestaan." Kunt u hiermee instemmen? Zo nee, waarom niet?	Zie antwoord vraag 7.

55	ARVODI, artikel 22, extra lid, pagina 10	"Omdat Opdrachtnemer onderworpen is aan verschillende vormen van toezicht, gelden voor haar specifieke regelingen met betrekking tot onafhankelijkheid. In dat kader moet een aanvullend artikel worden overeengekomen ten aanzien van beëindiging van de Overeenkomst. Bent u bereid het volgende in de Overeenkomst op te nemen? Zo nee, waarom niet? "Opdrachtnemer is gerechtigd de Overeenkomst onmiddellijk te beëindigen door middel van een schriftelijke kennisgeving aan Opdrachtgever, indien Opdrachtnemer constateert dat (a) de overheid, een toezichthoudende instantie, een beroepsorganisatie of een bestuursorgaan nieuwe wet- of regelgeving, besluiten, beleid of aanwijzingen heeft ingevoerd of bestaande wet- of regelgeving, besluiten, beleid of aanwijzingen heeft gewijzigd als gevolg waarvan de uitvoering van de Overeenkomst geheel of gedeeltelijk onwettig of anderszins onrechtmatig zou zijn dan wel in strijd zou komen met de onafhankelijkheids- of beroepsregels, dan wel indien (b) omstandigheden zodanig zijn gewijzigd dat de uitvoering van de Overeenkomst door Opdrachtnemer geheel of gedeeltelijk in strijd met de wet of anderszins onrechtmatig zou zijn of in strijd zou komen met de onafhankelijkheids- of beroepsregels.""	Niet akkoord.
56	ARVODI, artikel 22.6, pagina 10	Het zonder opgave van redenen beëindigen van de opdracht staat haaks op de onafhankelijke positie die de accountant op grond van de Verordening Gedragscode en de NV COS dient in te nemen. Een dergelijke "termination for convenience" bepaling zoals onderhavige past niet bij accountancydienstverlening. We leggen graag uit waarom. Bij een statutaire audit zijn er specifieke wettelijke verplichtingen en verantwoordelijkheden die door de wetgever zijn vastgesteld. Deze vereisten kunnen niet zomaar terzijde worden geschoven door een eenzijdige beëindiging van de overeenkomst. De auditor heeft wettelijke verplichtingen die doorlopen, ongeacht de wensen van de opdrachtgever. Voorts dient een auditor onafhankelijk en objectief te zijn bij het uitvoeren van zijn werkzaamheden. Een "termination for convenience"-bepaling zou de onafhankelijkheid en objectiviteit van de auditor in gevaar kunnen brengen, omdat de auditor zich mogelijk onder druk gezet zou kunnen voelen om zijn conclusies of bevindingen aan te passen om contractbeëindiging te voorkomen. In het kader van de verplichte continuïteit van de audit is het zo dat de audit van de jaarrekening een continu proces is dat zorgvuldige planning, uitvoering en afronding vereist. Een plotselinge beëindiging van de auditopdracht zou de integriteit en volledigheid van de audit in gevaar kunnen brengen en zou kunnen leiden tot onvolledige of onnauwkeurige financiële rapportages. Ten slotte kan een eenzijdige beëindiging zonder geldige reden leiden tot sancties voor de onderneming en de auditor door de toezichthouder, en kan ook invloed hebben op de onderneming's reputatie en compliance status. Gezien het voorgaande verzoekt inschrijver u om afstand te doen van een dergelijke termination for convenience clause en daarmee artikel 22.6 buiten toepassing te verklaren. Kunt u hiermee instemmen? Zo nee, waarom niet?	Zie antwoord vraag 10.
57	ARVODI, artikel 22.3, pagina 9	"Graag zouden wij dit artikel willen aanvullen met: "Bij de uitvoering van de werkzaamheden is Opdrachtnemer afhankelijk van de tijdige aanlevering van de - juiste - benodigde gegevens en bescheiden. Indien Opdrachtgever dat achterwege laat, kan dat Opdrachtnemer niet worden aangerekend." Kunt u hiermee instemmen? Zo nee, waarom niet?"	Akkoord.
58	ARVODI, extra lid artikel 21, pagina 8 & 9	"Wij kunnen geen aansprakelijkheidsrisico's op ons nemen ten opzichte van derden, omdat wij geen mogelijkheid hebben de aansprakelijkheid jegens de derde te beperken, daar de derde niet op voorhand bij Opdrachtnemer bekend is. Wij wensen daarom een vrijwaring voor claims van derden overeen te komen. De Diensten die Opdrachtnemer verricht, verricht zij immers ten behoeve van Opdrachtgever en Opdrachtnemer wenst in dat kader niet in het risico van Opdrachtgever te treden. Opdrachtgever blijft immers ook bij een controle opdracht zelf verantwoordelijk voor zijn eigen jaarrekening naar derden in het economisch verkeer. Het management van de Opdrachtgever ondertekent ook de jaarrekening. Deze verantwoordelijkheid is tevens wettelijk vastgelegd en dit principe vindt ook zijn uitwerking in de bevestigingsbrief die de controlerend accountant van het management van Opdrachtgever vraagt. Bovendien is het gebruikelijk om een vrijwaring overeen te komen voor claims van derden in verband met de dienstverlening. Wij stellen derhalve voor om de volgende bepaling toe te voegen aan artikel 21: ""Opdrachtgever vrijwaart Opdrachtnemer voor alle aanspraken van derden die voortvloeien uit of verband houden met de ten behoeve van Opdrachtgever te verrichten of verrichte werkzaamheden, tenzij Opdrachtgever aantoont dat de aanspraken geen verband houden met verwijtbaar handelen of nalaten van Opdrachtgever dan wel veroorzaakt zijn door opzet of bewuste roekeloosheid van Opdrachtnemer."" Kunt u hiermee instemmen? Zo nee, waarom niet?"	Zie antwoord vraag 12.

59	ARVODI, artikel 21.3, pagina 8	"De staffel opgenomen in artikel 21.3 roept verschillende vragen op. Pas nadat de hoogte van de "waarde van de opdracht" is vast komen te staan kan worden beoordeeld of deze bepaling acceptabel is of niet, omdat de bedragen sterk uiteenlopen. In paragraaf 3.9.1.1. van de Gids Proportionaliteit januari 2020 is voorgeschreven dat bij de beoordeling welke limitering van de aansprakelijkheid proportioneel is, in ieder geval acht dient te worden geslagen op de gebruikelijke aansprakelijkheidseis in de betreffende branche of voor de betreffende opdracht naar aard en omvang. Daarnaast blijkt uit paragraaf 3.9.1.1. dat ten aanzien van de duur geldt dat de aansprakelijkheid gekoppeld dient te worden aan een percentage van de opdrachtwaarde van een jaar. Ten einde de bepaling te verduidelijken, de aansprakelijkheid in overeenstemming te brengen met onze rol en verantwoordelijkheden in het kader van deze opdracht en daarbij aan te sluiten bij de Gids Proportionaliteit en hetgeen gebruikelijk is in onze branche, stellen wij een nieuwe bepaling voor in plaats van het huidige artikel 21.3: ""Opdrachtnemer is jegens Opdrachtgever slechts aansprakelijk tot een bedrag van maximaal drie (3) keer het bedrag aan vergoeding(en) die Opdrachtgever aan Opdrachtnemer uit hoofde van deze Overeenkomst in het betreffende kalenderjaar heeft betaald. Opdrachtnemer is nimmer aansprakelijk voor beperkingen in het gebruik en verlies van gegevens, commerciële overeenkomsten, goodwill, omzet of winst (ongeacht of zulks als directe of indirecte schade dan wel gevolgschade moet worden aangemerkt) en evenmin voor andere indirecte of gevolgschade in verband met de Overeenkomst. Opdrachtnemer is niet aansprakelijk voor schade die het gevolg is van valse, misleidende of onvolledige informatie afkomstig van de Opdrachtgever of derden."" Kunt u hiermee instemmen? Zo nee, waarom niet?"	Niet akkoord.
60	ARVODI, artikel 18.5, pagina 7	Het komt ons onredelijk voor dat de Opdrachtnemer gedwongen kan worden het werk te continueren, in het geval zij niet voor de werkzaamheden wordt betaald. Wij stellen voor deze bepaling buiten toepassing te verklaren, opdat Partijen terugvallen op hetgeen ten aanzien van opschorting en beëindiging wettelijk is geregeld. Kunt u daarmee instemmen? Zo nee, waarom niet?	Akkoord.
61	ARVODI, artikel 17.2, pagina 6	Onder verwijzing naar onze toelichting ten aanzien van artikel 4, verzoeken wij u de zinsnede "indien van toepassing op grond van artikel 4, onder overlegging van een afschrift van de kennisgeving van acceptatie" te verwijderen. Is dat akkoord? Zo nee, waarom niet?	Zie antwoord vraag 18.
62	ARVODI, artikel 15.3, pagina 5	Kunt u toelichten wat een dergelijk veiligheidsonderzoek precies inhoudt?	Artikel wordt uit de opdracht gehaald (zie antwoord vraag 13)
63	ARVODI, artikel 15.2, pagina 5	Dienst Justis geeft op haar website aan dat het afleveren van een VOG 8 weken kan bedragen. Opdrachtnemer heeft hier derhalve geen invloed op. Een termijn van "uiterlijk drie Werkdagen voor aanvang van de werkzaamheden" is derhalve onrealistisch. Wij stellen derhalve het volgende voor als vervangende tekst: "Opdrachtgever kan van Opdrachtnemer vorderen dat van Personeel van Opdrachtnemer verklaringen omtrent het gedrag worden overgelegd." Kunt u hiermee instemmen? Zo nee, waarom niet?	Artikel wordt uit de opdracht gehaald (zie antwoord vraag 13)
64	ARVODI, artikel 13.1 tot en met 13.3, pagina 4	"Wij verzoeken u de bepalingen 13.1 tot en met 13.3 wederkerig te maken. Ook Opdrachtnemer heeft belang bij geheimhouding van de verstrekte (vertrouwelijke) informatie. Kunt u de bepalingen in die lijn aanpassen? Uiteraard kunnen de resultaten van de Diensten gebruikt worden op de wijze zoals afgesproken is in de Overeenkomst zelf. Tot slot voorziet artikel 13.1 niet in alle voor Opdrachtnemer noodzakelijke en te doen gebruikelijke uitzonderingen op de geheimhoudingsplicht. Wij zouden graag zien dat het laatste deel van dit artikel als volgt wordt gewijzigd: ""(...), behalve voor zover 1) noodzakelijk voor de uitvoering van de Overeenkomst, 2) een uitspraak van de rechter, toepassing van een wetsbepaling of andere (beroeps)regels Opdrachtnemer tot openbaarmaking verplicht of openbaring noodzakelijk is voor Opdrachtnemer voor de verdediging van zijn eigen belangen in of buiten rechte."" Kunt u daarmee instemmen? Zo nee, waarom niet?"	Zie antwoord vraag 14.
65	ARVODI, artikel 8.1, pagina 3	Bent u bereid op voorhand toestemming te geven voor het door Opdrachtnemer inschakelen van specifieke expertise die is belegd in aan Opdrachtnemer gelieerde entiteiten (dus binnen de eigen groep van Opdrachtnemer)? Indien nee, waarom niet?	Zie antwoord vraag 15.
66	ARVODI, artikel 6.1 en 6.2, pagina 3	Een accountant dient in alle onafhankelijkheid zijn werkzaamheden, planning en personeel te kunnen invullen en uitvoeren. De huidige bewoording van de artikelen 6.1 en 6.2 staan hieraan in de weg. Wij stellen voor die artikelen buiten toepassing te verklaren. Kunt u daarmee instemmen? Zo nee, waarom niet?	NHL Stenden stemt niet in met het buiten toepassing verklaren van de artikel 6.1 en 6.2. Voor artikel 6.2 wordt een aanvullende bepaling opgenomen (zie antwoord vraag 16).
67	ARVODI, artikel 4, pagina 2 en 3	De bepaling waaruit volgt dat Opdrachtgever gerechtigd is de prestaties te beoordelen en zal laten weten of zij de Diensten accepteert (of niet) en het feit dat die beoordeling gekoppeld wordt aan de beslissing om wel of niet voor de Diensten te betalen, heeft tot gevolg dat Opdrachtgever invloed kan uitoefenen op de Diensten van Opdrachtnemer en daarmee ook op de inhoud van de door Opdrachtnemer af te geven accountantsrapporten en -verklaringen. Dit is bij accountantsdiensten niet acceptabel. De beroepsregels die op accountants van toepassing zijn eisen namelijk een objectieve en volledig onafhankelijke functievervulling door de accountant en verhinderen een formele invloed van de Opdrachtgever. Wij stellen daarom voor om de artikelen 4.1 tot en met 4.5 te laten vervallen. Kunt u daarmee instemmen? Zo nee, waarom niet?	Zie antwoord vraag 18.

68	ARVODI, artikel 3, pagina 2	"Uiteraard willen wij onze verplichtingen uit de Overeenkomst in samenwerking met de Opdrachtgever nakomen, maar wel voor zover onze beroepsregels - waaronder ook begrepen onafhankelijkheidsregels - deze samenwerking toestaan. Wij stellen dan ook voor het volgende toe te voegen aan dit artikel: ""Opdrachtnemer voert de opdracht uit in overeenstemming met de toepasselijke wet- en beroepsregelgeving. Opdrachtgever zal de daaruit voor Opdrachtnemer voortvloeiende verplichtingen steeds volledig respecteren. Opdrachtnemer is nimmer gehouden tot enig handelen of nalaten dat met de hiervoor bedoelde regels strijdig of onverenigbaar is." Kunt u met dit tekstvoorstel instemmen? Zo nee, waarom niet?"	Akkoord.	
69	Programma van Eisen, Eis 1.6, pagina 1	"In verband met de geldende zorgplicht van de betreffende professional kan het voorkomen dat extra werkzaamheden noodzakelijk zijn en derhalve uitgezonderd dienen te worden van meerwerk dat alleen na schriftelijke toestemming uitgevoerd mag worden. Daarom zouden wij graag daarvoor een uitzondering opnemen. Hier zouden wij graag het volgende willen toevoegen: "(...), tenzij deze werkzaamheden vallen binnen de zorgplicht van Opdrachtnemer". Kunt u hiermee instemmen? Zo nee, waarom niet?"	Niet akkoord, in de aanbesteding dient de extra werkzaamheden opgenomen te worden.	
70	Concept Overeenkomst, artikel 6.2, pagina 3	Bij langer lopende overeenkomsten willen wij de mogelijkheid behouden om de tarifiering aan te laten sluiten bij eventuele marktontwikkelingen. Wij stellen derhalve voor het volgende op te nemen in het hiernaast genoemde artikel: "Partijen zullen jaarlijks met elkaar in overleg treden over aanpassing van de tarieven in het licht van de in de markt waargenomen ontwikkelingen. Tenzij anders overeengekomen, zullen de tarieven jaarlijks (voor het eerst op 1 januari 20xx) worden herzien conform de ontwikkeling van de door het CBS gepubliceerde prijsindex voor zakelijke dienstverlening." Kunt u hiermee instemmen? Zo nee, waarom niet?"	Zie antwoord vraag 28.	
71	Concept Overeenkomst, artikel 5.4, pagina 2	Dit artikel lijkt niet geschreven te zijn in het licht van accountantsdiensten. De wettelijke controle alsmede de diensten daaromtrent zoals uitgevraagd door de Opdrachtgever, kunnen slechts door één externe accountant uitgevoerd worden. Hiervoor kunnen niet meerdere en/of verschillende externe accountants aangewezen en/of benoemd worden. Dit druist in tegen de wet- en regelgeving hieromtrent alsmede de beroepsregels die van toepassing zijn op de accountant en de door hem uit te voeren diensten. Derhalve stellen wij voor dit artikel buiten toepassing te verklaren. Kunt u hiermee instemmen? Zo nee, waarom niet?"	Niet akkoord. Het is aan opdrachtgever vrij om producten buiten deze aanbesteding bij andere accountants aan te besteden. Hiermee bedoelen we onder andere dat andere verklaringen, zoals subsidie controles, bij een andere accountant afgenomen kunnen worden. Deze opdrachten staan buiten de opdracht in deze aanbesteding.	
72	Concept Overeenkomst, artikel 3.2, pagina 2	Wij zien de verlengingsoptie graag afhankelijk van wederzijdse overeenstemming tussen partijen. Dit is eveneens gewoonlijk in dergelijke langdurige overeenkomsten. Kunt u hiermee instemmen? Zo nee, waarom niet?"	De verlengingsoptie is wederkerig,	
73	Concept Overeenkomst, artikel 2.2 onder b, pagina 1	In de rangorde van artikel 2.2 wordt onder b de verwerkersovereenkomst benoemd (indien van toepassing). Nu een externe accountant wordt aangemerkt als een verwerkersverantwoordelijke in de zin van de AVG, nemen wij aan dat er geen verwerkersovereenkomst gesloten zal worden zoals ook aangegeven in Eis 11.1 van de Programma van Eisen. Kunt u dit bevestigen? Zo nee, waarom niet?"	Accountant is inderdaad verwerkingsverantwoordelijke en de verwerkersovereenkomst is derhalve niet van toepassing.	
74	NHL Stenden Beschrijvend Document Accountantsdien	In dit artikel wordt bepaald dat alle door de inschrijver als onderdeel van de inschrijving aangeboden informatie en documentatie eigendom wordt van aanbestedende dienst en deze niet wordt geretourneerd. Wij kunnen deze niet geheel plaatsen. Alle aangeboden informatie en documentatie wordt aangeboden ter voldoening aan de inschrijving. Dit betreft (commerciële) informatie, maar ook methodieken en potentieel bedrijfsgevoelige informatie en documentatie die vanzelfsprekend de organisatie en methodieken van inschrijver betreft en daarmee eigendom is en dient te blijven van inschrijver. Voorts past het niet bij de aard van accountantsdiensten dat intellectueel eigendom wordt overgedragen nu de accountant te allen tijde verantwoordelijkheid dient te dragen over de op te stellen stukken. Derhalve verzoeken wij u de betreffende passage te verwijderen. Kunt u hiermee instemmen? Zo nee, waarom niet?"	Het intellectueel eigendom op de documenten blijft bij opdrachtnemer liggen. Voorts zijn de inschrijvingen commercieel vertrouwelijk en aanbestedende dienst zal ze als zodanig behandelen tenzij een wettelijk voorschrift of een verzoek van de rechter zich daartegen verzet.	
75	Pagina 17 - NHL Stenden Beschrijvend Document Acco	Er wordt aangegeven dat er wordt verwacht "dat de beoogd Controleleider en Partner de toelichting zullen verzorgen en de vragen zullen beantwoorden". Wordt hier expliciet bedoeld dat enkel de controleleider en partner bij de presentatie aanwezig kunnen zijn of heeft de Inschrijver de mogelijkheid om aanvullende personen hierbij toe te voegen?"	Wij verwachten enkel de controleleider en partner. Geen andere personen.	
76	Pagina 2, artikel 3 lid 2 - Concept overeenkomst	In het beschrijvend document wordt verlengingsmogelijkheid van eenmaal genoemd. Artikel 3 lid 2 van de overeenkomst stelt echter 'in één of meer verlengingen', hierdoor sprake van een inconsistentie. Welke termijn is juist? Kunt u de contract termijnen uitdrukken in boekjaren?"	De in het beschrijvend document opgenomen verlengingsmogelijkheid is de juiste. De overeenkomst zal voor ondertekening hierop aangepast worden.	
77	Programma van Wensen, Wens 3	Is de verwachting dat er de komende jaren applicaties worden vervangen? Zo ja welke applicaties?"	NHL Stenden is van plan om over te stappen naar 1 systeem voor HRM en Finance. Hier is nog geen planning voor maar het kan in de komende jaren gaan plaatsvinden.	
78	Programma van Wensen, Wens 3	U vraagt een voorbeelduitwerking van een advies op het gebied van de verbetering van de Beschikbaarheid, Integriteit en Vertrouwelijkheid van IT Systemen. Zou u aan kunnen geven voor welke type IT systemen u een advies wenst (bijvoorbeeld: financiële systemen, HR systemen, onderwijsondersteunende systemen, etc.)? En of dit enkel gericht is op informatiebeveiliging of breder gezien kan worden?"	Financieel systeem AFAS, HR systeem RAET, studenteninformatiesysteem Progress en de centrale IT omgeving van NHL Stenden. Dit is zowel gericht op informatiebeveiliging als de organisatie.	

79	Rechtsgeldige ondertekening	Wij willen de Inschrijving en de bijbehorende bijlagen, waaronder het Uniform Europees Aanbestedingsdocument, door de eindverantwoordelijke partner of director laten ondertekenen. Partners/directors staan echter niet op het uittreksel van de Kamer van Koophandel vermeld als rechtsgeldig vertegenwoordiger. Volstaat een volmachtverklaring van de bestuurders (wel genoemd in het uittreksel van de Kamer van Koophandel) dat desbetreffende partner/director bevoegd is te tekenen? Kunt u in dat kader toestaan dat de Inschrijving en de bijlagen, waaronder ook het Uniform Europees Aanbestedingsdocument, ondertekend worden door de eindverantwoordelijke partner/director? En, zo ja, wilt u dat wij deze volmachtverklaring bij de offerte voegen?	Akkoord indien door een (bij inschrijving meegeleverde) volmachtverklaring of andere machtiging blijkt dat de ondertekenende persoon de documentatie rechtsgeldig mag ondertekenen namens Inschrijver.
80	Artikel 13 ARVODI	Artikel 13 van de ARVODI regelt uitsluitend de geheimhoudingsplicht van opdrachtnemer. Het is redelijk dat ook op de opdrachtgever een geheimhoudingsplicht rust, uiteraard tenzij de wet (waaronder de Wet openbaarheid van bestuur) of een uitspraak van de rechter de opdrachtgever tot openbaarmaking verplicht. Kunt u met in acht neming van het voorgaande akkoord gaan met het opnemen van de volgende bepaling in de te sluiten overeenkomst? “In aanvulling op artikel 13 van de ARVODI geldt het volgende. Opdrachtgever heeft een geheimhoudingsplicht ten aanzien van de inhoud van rapporten, adviezen of andere al dan niet schriftelijke uitingen van opdrachtnemer, hetgeen onverlet laat dat opdrachtgever voornoemde stukken voor eigen intern gebruik mag vermenigvuldigen. Op de geheimhoudingsplicht van beide partijen wordt een uitzondering gemaakt in het geval enig wettelijk voorschrift (waaronder de Wet openbaarheid bestuur), beroepsregel of uitspraak van de rechter desbetreffende partij tot bekendmaking verplicht.”	Akkoord.
81	Artikel 13 ARVODI-2018	IT-dienstverleners. De (concept)overeenkomst bevat een geheimhoudingsverplichting ten aanzien van informatie die wij ontvangen in het kader van de opdracht. Op grond van de op onze organisatie toepasselijke wet- en (beroeps)regelgeving (o.a. Wta en VGBA) hebben wij uw uitdrukkelijke toestemming nodig om de betreffende informatie te mogen delen met IT (cloud) dienstverleners. Voor (de uitvoering van) haar dienstverlening maakt opdrachtnemer gebruik van cloud-toepassingen, e-mailproviders en andere ondersteunende IT (cloud) dienstverleners, onder meer voor onze document managementsystemen, waarbij dossiers en (klant)informatie worden opgeslagen in de cloud. Voor de zeer beperkte gevallen dat deze IT (cloud) dienstverleners, in verband met noodzakelijke technische ondersteuning, beperkte inzage hebben in de vertrouwelijke (klant)informatie, gelden strikte geheimhoudingsafspraken. Voor de goede orde benadrukken wij dat de ondersteuning van onze interne bedrijfsprocessen door betreffende IT (cloud) dienstverleners noodzakelijk is voor de uitvoering van onze dienstverlening, waarbij wij verantwoordelijkheid aanvaarden voor de inzet van deze IT (cloud) dienstverleners en de (de handhaving van de) vertrouwelijkheid van de (klant)informatie. Op grond van het voorgaande verzoeken wij u onderstaand tekstvoorstel op te nemen in de te sluiten overeenkomst. Zonder uw uitdrukkelijke toestemming kunnen wij de werkzaamheden niet uitvoeren. Kunt u akkoord gaan met het opnemen van onderstaande bepaling in de overeenkomst? “Ten behoeve van (de uitvoering van) de Opdracht kunnen Opdrachtgever en Opdrachtnemer door middel van elektronische middelen met elkaar communiceren en/of gebruik maken van elektronische opslag (waaronder cloud-toepassingen), waarbij het Opdrachtnemer is toegestaan vertrouwelijke informatie te verstrekken aan IT (cloud) dienstverleners, op basis van vertrouwelijkheid en uitsluitend ter ondersteuning van de bedrijfsvoering van Opdrachtnemer. Opdrachtnemer blijft jegens Opdrachtgever verantwoordelijk voor de geheimhouding van de vertrouwelijke informatie door de betreffende IT (cloud) dienstverleners.”	Akkoord, mits de data binnen de EER wordt opgeslagen en niet daarbuiten.
82	Artikel 14.1, tweede zin, ARVODI-2018	De tweede zin van artikel 14.1 ARVODI bepaalt dat Opdrachtnemer niet gerechtigd is om op enig moment de persoonsgegevens die hij ter beschikking krijgt op enigerlei wijze geheel of gedeeltelijk anders te (doen) gebruiken dan voor de uitvoering van de Overeenkomst (behoudens afwijkende wettelijke bepalingen). Omdat wij accountantsdiensten verlenen, kwalificeren wij als verwerkingsverantwoordelijke en zijn wij voor wat betreft onze dienstverlening onderworpen aan risk management en quality review vereisten. Kunt u derhalve akkoord gaan met het zodanig wijzigen van dit artikel dat Opdrachtnemer in staat is persoonsgegevens te verwerken voor risk management en quality review vereisten, interne zakelijke doeleinden, het voldoen aan toepasselijke wet- en (beroeps) regelgeving en in verband met een tucht-, civiel-, bestuurs- en/of strafrechtelijke procedure (een juridische procedure) waar Opdrachtnemer of personen verbonden aan of werkzaam bij Opdrachtnemer betrokken zijn en waarbij deze informatie van belang kan zijn? Indien u hiermee niet akkoord kunt gaan, zou u dan kunnen toelichten waarom?	Akkoord.

83	Artikel 15 ARVODI	In het kader van de bescherming van de privacy van onze medewerkers achten wij het bezwaarlijk indien door Opdrachtgever een veiligheidsonderzoek zal worden uitgevoerd. In dat kader willen wij het volgende voorstellen. Wij zullen indien aan de orde, als Opdrachtnemer richting Opdrachtgever volledig instaan voor de kwaliteit en integriteit van de door ons ten behoeve van de opdracht bij Opdrachtgever in te zetten medewerkers. Desgewenst zijn wij bereid om voorafgaand aan de opdracht een aanvullende screening uit te laten voeren (via Validata) met betrekking tot die medewerkers die wij ten behoeve van deze opdracht bij u zullen inzetten en zijn wij tevens bereid de uitkomst daarvan aan u te bevestigen. Kunt u aangeven of u kunt instemmen met bovenbeschreven procedure in het kader van de eventuele uitvoering van een veiligheidsonderzoek naar onze medewerkers?	Zie antwoord vraag 13.
84	Artikel 21.3 ARVODI	In onze beroepsgroep is het gebruikelijk de aansprakelijkheid te beperken waarbij de maximum aansprakelijkheid in redelijke verhouding staat tot het met de opdracht gemoeide honorarium. Wij wijzen in dit kader naar Voorschrift 3.9 D van de Gids Proportionaliteit die in januari 2022 door het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat is uitgebracht. Dit Voorschrift 3.9 D bepaalt dat de aansprakelijkheid van de opdrachtnemer gelimiteerd dient te zijn, waarbij de aansprakelijkheidsbeperking die in de betreffende branche gebruikelijk is in acht dient te worden genomen. In dat kader geldt het Model Algemene Voorwaarden van de NBA dat bedoeld is voor de grote accountantskantoren, welk Model voorziet in de gebruikelijke aansprakelijkheidsbeperking van 3 maal het jaarhonorarium bij controle opdrachten (zie: https://www.nba.nl/globalassets/tools-en-voorbeelden/model-algemene-voorwaarden/6-model-av-variant-2-nl.doc). De beperking van de aansprakelijkheid als opgenomen in artikel 21.3 van de ARVODI sluit hier niet bij aan, omdat sprake is van een beperking van de aansprakelijkheid op basis van een op voorhand vastgestelde staffel, als gevolg waarvan de maximale aansprakelijkheid afhankelijk van de opdrachtwaarde, velen malen hoger is dan de aansprakelijkheidsbeperking die in onze branche gebruikelijk is. Wij stellen met in acht neming van het voorgaande voor om onderstaande, marktconforme, bepaling in de overeenkomst op te nemen (conform de aansprakelijkheidsbeperking in voornoemd Model Algemene Voorwaarden van de NBA). Kunt u hiermee akkoord gaan? “Artikel 21.3 ARVODI wordt vervangen door de volgende bepaling. Opdrachtnemer zal zijn werkzaamheden naar beste kunnen verrichten en daarbij de zorgvuldigheid in acht nemen die van hem mag worden verwacht. Indien een fout wordt gemaakt doordat opdrachtgever aan opdrachtnemer onjuiste of onvolledige informatie heeft verstrekt, is opdrachtnemer voor de daardoor ontstane schade niet aansprakelijk. De totale aansprakelijkheid van opdrachtnemer jegens opdrachtgever voor eventuele fouten die bij zorgvuldig handelen door opdrachtnemer zouden zijn vermeden, is beperkt tot maximaal driemaal het bedrag van het honorarium dat opdrachtgever heeft betaald en/of nog verschuldigd is voor de onder de opdracht verrichte specifieke werkzaamheden waaruit de fouten voortvloeien. Indien de opdracht een langere doortlooptijd heeft dan twaalf maanden, dan is de totale aansprakelijkheid in het kader van de opdracht beperkt tot maximaal driemaal het bedrag van het honorarium dat opdrachtgever aan opdrachtnemer heeft betaald en/of nog verschuldigd is over de laatste twaalf maanden voor de onder de opdracht verrichte specifieke werkzaamheden waaruit de fouten voortvloeien. Samenhangende fouten worden daarbij aangemerkt als één fout. De beperking van aansprakelijkheid geldt niet indien er sprake is van opzet of bewuste roekeloosheid aan de zijde van opdrachtnemer en/of indien dwingende (inter)nationale wet- of (beroeps) regelgeving een dergelijke beperking niet toestaat. Opdrachtnemer is niet aansprakelijk voor gevolg-, indirecte, bedrijfs- of strafschade en/of winstderving”	Zie antwoord vraag 12.

85	Artikel 24 ARVODI	Artikel 24 van de ARVODI is vanwege de specifieke aard van de accountantscontrole en de beroepsregels voor accountants niet uitvoerbaar. Dit artikel brengt mee dat de opdrachtgever het (intellectuele) eigendomsrecht verkrijgt op de resultaten van de opdracht en dat opdrachtnemer terzake afstand doet van zijn persoonlijkheidsrechten (daaronder valt het recht om op te treden tegen eventuele bewerking/aanpassing van het product). Wij kunnen het intellectuele eigendomsrecht niet overdragen. Indien het intellectuele eigendomsrecht van de door de accountant ontwikkelde producten aan de opdrachtgever overgedragen zou worden, brengt dat mee dat de opdrachtgever het recht heeft de accountantsverklaring van opdrachtnemer te bewerken/aan te passen en te exploiteren. Een accountantsverklaring is daarmee niets waard omdat deze dan zou kunnen worden veranderd. Gezien het karakter van een accountantsverklaring en het maatschappelijk belang daarvan, kan het niet zo kan zijn dat de opdrachtgever gerechtigd is om accountantsverklaringen aan te passen en (voorts) vrijelijk te verspreiden. Nota bene; wij dragen vanuit onze discipline de vaktechnische verantwoordelijkheid voor onze verklaringen en overige rapportages. Wij kunnen deze verantwoordelijkheid uiteraard niet dragen als wij de rechten op onze verklaringen overdragen. Een gebruiksrecht van de opdrachtgever op onze rapportage zou op dit punt voldoende moeten zijn, onder verwijzing naar de laatste 2 zinnen van de Gids Proportionaliteit die in januari 2022 door het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat is uitgebracht. Kunt u akkoord gaan met het opnemen van de volgende bepaling in de overeenkomst? “In afwijking van artikel 24 ARVODI geldt het volgende. (Intellectuele) eigendomsrechten die reeds voor de datum van deze overeenkomst aan de Opdrachtgever of de Opdrachtnemer in eigendom toebehoorden (of aan één van hen in licentie zijn gegeven) blijven aan de oorspronkelijke bezitter (c.q. aan de licentiegever) toebehoren. De Opdrachtnemer behoudt zich alle rechten van (intellectuele) eigendom voor met betrekking tot de producten van de geest welke hij gebruikt of heeft gebruikt en/of ontwikkelt en/of heeft ontwikkeld in het kader van de uitvoering van de opdracht, en ten aanzien waarvan hij de auteursrechten of andere rechten van (intellectuele) eigendom heeft of geldend kan maken. Opdrachtgever heeft het recht de resultaten van de opdracht te gebruiken voor zijn eigen intern gebruik, voor zover passend binnen het doel van de opdracht.”	Zie antwoord vraag 7.
86	Ontbrekende bepalingen	Kunt u akkoord gaan met het aanvullend opnemen van de volgende bepalingen in de te sluiten overeenkomst? Deze bepalingen zijn gebruikelijk in onze branche. Het is van belang dat deze bepalingen overeengekomen worden omdat het de opdrachtnemer in staat stelt het werk tijdig en naar behoren uit te voeren, waarbij de gedrags- en beroepsregels worden gerespecteerd. Vrijwaring Opdrachtgever vrijwaart Opdrachtnemer te allen tijde tegen alle vorderingen van derden die voortvloeien uit of samenhangen met door ons verrichte werkzaamheden in relatie met de overeenkomst en/of de prestatie, behoudens indien en voor zover sprake is van opzet of bewuste roekeloosheid van Opdrachtnemer.	Niet akkoord.
87	Ontbrekende bepalingen	Kunt u akkoord gaan met het aanvullend opnemen van de volgende bepalingen in de te sluiten overeenkomst? Deze bepalingen zijn gebruikelijk in onze branche. Het is van belang dat deze bepalingen overeengekomen worden omdat het de opdrachtnemer in staat stelt het werk tijdig en naar behoren uit te voeren, waarbij de gedrags- en beroepsregels worden gerespecteerd. Verzameling van elektronische data 1. Opdrachtgever geeft Opdrachtnemer toestemming om, in het kader van de overeenkomst en/of de prestatie, alle op de door Opdrachtgever ter beschikking te stellen elektronische media aanwezige data te benaderen en te verwerken. Opdrachtgever geeft Opdrachtnemer daarnaast toestemming kopieën te maken van de data voor zover nodig in het kader van het door Opdrachtnemer uit te voeren onderzoek. Opdrachtgever garandeert dat Opdrachtnemer door het uitvoeren van de overeenkomst / de prestatie niet in strijd handelt met de Algemene Verordening Gegevensbescherming, of enige andere soortgelijke wetgeving in een andere jurisdictie. 2. Tenzij anders overeengekomen gedurende de uitvoering van de opdracht zal Opdrachtnemer door haar verzamelde data na zeven jaren vernietigen. 3. Partijen komen uitdrukkelijk overeen dat Opdrachtnemer Opdrachtgever direct zal informeren indien het voor de uitvoering van de overeenkomst en/of de prestatie noodzakelijk blijkt een derde partij in te schakelen om Opdrachtnemer te assisteren bij het verzamelen van elektronische data. Opdrachtnemer zal alsdan met Opdrachtgever in overleg treden over vertrouwelijkheidsaspecten; Opdrachtnemer zal Opdrachtgever verzoeken vooraf schriftelijk in te stemmen met de door Opdrachtnemer gekozen werkwijze.	Akkoord.

88	Ontbrekende bepalingen	Kunt u akkoord gaan met het aanvullend opnemen van de volgende bepalingen in de te sluiten overeenkomst? Deze bepalingen zijn gebruikelijk in onze branche. Het is van belang dat deze bepalingen overeengekomen worden omdat het de opdrachtnemer in staat stelt het werk tijdig en naar behoren uit te voeren, waarbij de gedrags- en beroepsregels worden gerespecteerd. Ter beschikking gestelde gegevens en bescheiden Opdrachtgever zal alle gegevens en bescheiden, die opdrachtnemer nodig heeft voor het correct en tijdig uitvoeren van de verleende opdracht, tijdig en in de door opdrachtnemer gewenste vorm en wijze aan opdrachtnemer ter beschikking te stellen. Opdrachtgever staat in voor de juistheid, volledigheid en betrouwbaarheid van de aan opdrachtnemer ter beschikking gestelde gegevens en bescheiden, ook indien deze via of van derden afkomstig zijn.”	Opdrachtgever wenst hier in nader overleg na gunning verder over te spreken, wat de gewenste vorm is en of de informatievoorziening van Opdrachtgever hieraan voldoet.
89	Ontbrekende bepalingen	Kunt u akkoord gaan met het aanvullend opnemen van de volgende bepalingen in de te sluiten overeenkomst? Deze bepalingen zijn gebruikelijk in onze branche. Het is van belang dat deze bepalingen overeengekomen worden omdat het de opdrachtnemer in staat stelt het werk tijdig en naar behoren uit te voeren, waarbij de gedrags- en beroepsregels worden gerespecteerd. Beroepsregels “De opdracht wordt door opdrachtnemer uitgevoerd met inachtneming van geldende wet- en regelgeving, de van toepassing zijnde beroepsregels daaronder begrepen. Opdrachtnemer is nimmer gehouden tot enig handelen of nalaten dat met de hiervoor bedoelde wet- en regelgeving strijdig of onverenigbaar is.”	Akkoord.
90	Ontbrekende bepalingen	Kunt u akkoord gaan met het aanvullend opnemen van de volgende bepalingen in de te sluiten overeenkomst? Deze bepalingen zijn gebruikelijk in onze branche. Het is van belang dat deze bepalingen overeengekomen worden omdat het de opdrachtnemer in staat stelt het werk tijdig en naar behoren uit te voeren, waarbij de gedrags- en beroepsregels worden gerespecteerd. Ontbrekende contractsbepaling inzake IT-dienstverleners Op grond van de op onze organisatie toepasselijke wet- en (beroeps)regelgeving (o.a. Wta en VGBA) hebben wij uw uitdrukkelijke toestemming nodig om de betreffende informatie te mogen delen met IT (cloud) dienstverleners. Voor (de uitvoering van) onze dienstverlening maken wij gebruik van cloud-toepassingen, e-mailproviders en andere ondersteunende IT (cloud) dienstverleners, onder meer voor onze document managementsystemen, waarbij dossiers en (klant)informatie worden opgeslagen in de cloud. Voor de zeer beperkte gevallen dat deze IT (cloud) dienstverleners, in verband met noodzakelijke technische ondersteuning, beperkte inzage hebben in de vertrouwelijke (klant)informatie, gelden strikte geheimhoudingsafspraken. Voor de goede orde benadrukken wij dat de ondersteuning van onze interne bedrijfsprocessen door betreffende IT (cloud) dienstverleners noodzakelijk is voor de uitvoering van onze dienstverlening, waarbij wij verantwoordelijkheid aanvaarden voor de inzet van deze IT (cloud) dienstverleners en de (de handhaving van de) vertrouwelijkheid van de (klant)informatie. Onze IT (cloud) dienstverleners betreffen onder meer Microsoft Azure, Google en KPN. Wij blijven voldoen aan de hoogste vertrouwelijkheids- en beveiligingsnormen. Indien gewenst kunnen wij ons ISO 27001 certificaat en onze Information Security Policy aan u overleggen. Op grond van het voorgaande verzoeken wij u onderstaand tekstvoorstel op te nemen in de overeenkomst. Zonder uw uitdrukkelijke en onvoorwaardelijke toestemming conform onderstaand tekstvoorstel kunnen wij onze werkzaamheden niet uitvoeren en daardoor niet inschrijven op deze aanbesteding. Kunt u akkoord gaan met het opnemen van onderstaande bepaling in de overeenkomst? “Ten behoeve van (de uitvoering van) de opdracht kunnen partijen door middel van elektronische middelen met elkaar communiceren en/of gebruik maken van elektronische opslag (waaronder cloud-toepassingen), waarbij het de Opdrachtnemer is toegestaan vertrouwelijke informatie te verstrekken aan IT (cloud) dienstverleners, op basis van vertrouwelijkheid en uitsluitend ter ondersteuning van de bedrijfsvoering van de Opdrachtnemer. De Opdrachtnemer blijft jegens de Opdrachtgever verantwoordelijk voor de geheimhouding van de vertrouwelijke informatie door de betreffende IT (cloud) dienstverleners.”	Zie antwoord vraag 81.

91	Ontbrekende bepalingen	Kunt u akkoord gaan met het aanvullend opnemen van de volgende bepalingen in de te sluiten overeenkomst? Deze bepalingen zijn gebruikelijk in onze branche. Het is van belang dat deze bepalingen overeengekomen worden omdat het de opdrachtnemer in staat stelt het werk tijdig en naar behoren uit te voeren, waarbij de gedrags- en beroepsregels worden gerespecteerd. Ontbrekende contractsbepaling inzake het delen van informatie met member firms van het netwerk (geheimhouding) Wij zijn onderdeel van een internationaal netwerk van zelfstandige lokale juridische entiteiten (member firms) die onder dezelfde naam professionele diensten, waaronder accountants- en adviesdiensten, verlenen. Binnen ons internationale netwerk gebruiken wij gedeelde IT-systemen (o.a. CRM, boekhouding en facturatie) en hanteren wij netwerkbrede policies & standards op het gebied van (informatie)beveiliging, quality assurance, compliance, gedragscode, etc. Wij zijn als internationaal accountantsnetwerk gebonden aan onafhankelijkheidswet- en regelgeving alsmede kwaliteitseisen en overige beroepsregels voor accountants. Het is in dat kader voor ons essentieel dat wij daar waar noodzakelijk, opdrachtinformatie met andere member firms kunnen delen, bijvoorbeeld om independence checks uit te voeren (als een member firm accountantsdiensten voor een klant uitvoert, kan de onafhankelijkheidswet- en regelgeving verbieden dat een andere member firm van ons netwerk adviesdiensten aan diezelfde klant verleent). Daarnaast kan het nodig zijn dat opdrachtinformatie met een andere member firm wordt gedeeld ten behoeve van kwaliteitsreviews die door die andere member firm uitgevoerd moeten worden. In dat kader zijn wij als accountantsorganisatie wettelijk verplicht om interne kwaliteitsreviews uit te voeren op het uitgevoerde werk; iedere accountantsorganisatie kent een intern inspectieprogramma dat steekproefsgewijs afgeronde controles op kwaliteit beoordeelt, ter waarborging van de kwaliteit van accountantsdiensten ten opzichte van klanten en het maatschappelijk verkeer. Wij hebben dit zo ingericht dat member firms bij elkaar deze kwaliteitscontroles uitvoeren. Zonder uw toestemming conform onderstaand tekstvoorstel kunnen wij de hiervoor benodigde informatie niet binnen ons netwerk van member firms delen en daardoor niet inschrijven op deze aanbesteding. Kunt u akkoord gaan met het opnemen van onderstaande bepaling in de overeenkomst? “Het is Opdrachtnemer toegestaan om vertrouwelijke informatie te delen met andere member firms die tot zijn netwerk behoren, mits deze member firms gebonden zijn aan strikte geheimhoudingsverplichtingen (waar de Opdrachtnemer jegens Opdrachtgever voor instaat). Deze verstrekking vindt slechts plaats op een “need to know” basis in het kader van risk management en quality review vereisten en/of in het kader van de uitvoering van de werkzaamheden.”	Zie antwoord vraag 15.
92	Prijs	In hoofdstuk 5 beschrijft u de wijze van beoordeling. U houdt een verdeling aan van 80/20 tussen kwaliteit/prijs hetgeen ogenschijnlijk een mooie verdeling is. U heeft de prijs ingekaderd met een minimum en een plafond. Uit ervaring weten wij dat differentiatie in kwaliteit goed mogelijk is maar hier een zekere nuance in zit doordat alle mogelijke inschrijvers voldoen aan een basiskwaliteit. Dit wordt ook beïnvloed doordat de gemiddelde score van het beoordelingsteam worden gehanteerd. Dit maakt dat inschrijvers die gecalculeerd inschrijven op de ondergrens veel voordeel kunnen behalen. De score van de prijs zal ondanks de beperkte weging toch een dominante rol spelen. Wij willen u derhalve vragen uw beoordelingssystematiek te heroverwegen.	Niet akkoord.
93	Pve 9.1	In hoofdstuk 9.1 van het Programma van Eisen geeft u aan dat het honorarium tot en met de controle van boekjaar 2028 niet geïndexeerd mag worden. Dat is vanaf heden de komende 5 jaar. Gegeven de onzekerheden rondom prijspeilontwikkelingen brengt dit veel risico met zich mee voor de opdrachtnemer. In de huidige markt van schaarste is dit naar onze mening geen marktconforme eis. Wij verzoeken u om deze periode terug te brengen naar maximaal twee jaar niet indexeren.	Niet akkoord.
94	Planning Presentaties	Kunt u inzicht geven in wanneer de presentaties plaats zullen vinden?	De toelichtende presentaties worden gepland op 11 november. Inschrijvers krijgen een actieve uitnodiging met een tijd waarop zij verwacht worden bij NHL Stenden. Gezien de onzekerheid over het aantal inschrijvingen kan NHL Stenden op dit moment helaas niet concreter zijn.